

۱۶ جمادی الاول ۱۳۳۷

بازار ایرانی

۱۷ شباط سنه ۱۳۳۵

صاحب امتیاز و مدیر مسئول حسن کاظم

ملت عثمانیه - امت اسلامیة ایچون مفید
اولان آثاره صیفه لرمض آچیندر . درج
ایلمیان اوراق اعاده ایملز .

مطبوعه و اداره خانه بی : استانبول باب عالی
جوارنده ابوالسعود جاهه سنده نومروه ۷۵
اصحاب مراجعانه هر ساعت آچیندر .

حزب اسلامیه

شمدیك هفته ده برنشر اولنور .

سر محرری : مصطفی فوزی

تاریخ تأسیسی ۱۳۲۷ سنه هجری

سنه ۴۸ نسخه اعتبارله ممالك شاهانه
ایچون پشین اولدرق ۱۴۵ آلتی آیلنی
۷۵ فروش و ممالك اجنبیه ایچون
۱۶۰ غروشدره .

نسخه سی ۳ غروشدر

تصوفی ، دینی ، اخلاقی ، ادبی ، سیاسی جریده اسلامیه در

نومروه ۱۵۶

مقالات

امرادن، علمادن نه بکلرز؟

ایستر عسکر اولسون، ایستر اولسون؛ هر فرد مؤمن؛
اولی الامرک معروف داخلنده ویره جکی امرلره - بلا قید و شرط -
اطاعت ایتمکله مکلفدر. نه کیم جناب حق «و اطیعوا الرسول و اولی الامر
منکم» بیور مشلر! مفسریندن بر طاقی ده «اولی الامر» دن مراد
امرادر دیدیلر. بر طاقی ده علمادر مطالعه سنده بولندیلر. مع هذا
جزئی بفرق ایله ایکی سنده شمولی اوله بیلیر: امرادن صادر اولان
بر امر نتیجه فائده می تأمین ایده جک؟ یوقسه؛ ضرریمی مؤدی اوله جق؟
تدقیقه لزوم یوقدر. و او امره اطاعت واجبدر. چونکه نصی قاطع
مطلقدر، معلل دکلدرد. هر امر، بر سبب و حکمتنه مستنددر.

امیر، بوسبب و حکمتی جمله به بیلدیرمکه مجبوری کورمن؛ بلکه بوسبب
و حکمتی کلا تمقله محذورد دعوت ایتمش اولور. سبب و حکمت اکثر احوالده،
وبالخاصه چاراشیق، کوچ و خبیلی فدا کارانی استلزام ایدن ایشلرده به
مناقشه قبولیری آچار. مناقشات، زمان و حضور و سکونده معتبردر.
آتی قرارلره، مستثنا تدبیرلره مصدر اوله جق ایشلرده اقوال یرینه
افعال قائم اولور. بوزمانده هر آغزیدن آیری آیری حقیقه جق هر کله،
فعلیاته ضربه در، خیر و منفعتی اولدورورا هر فرددن طلب اولان خدمت،
و یریلان امرک حیز حصوله حسن و صوابی تأمین ایده جک صورتده
قدرت و طاقت کامله مقصده وقف و جود ایلمکدن عبارتدر.
جناب حق امری آنجق بوشرط داخلنده ایفا ایدلش اولور. امرک
امریته اطاعت اولمیه جق زمانلرده یوق دکلدرد معصیت خالقه دائر
و یریه جک هر هانکی بر امره اطاعت ایجاب ایتمز. «لقوله علیه السلام
«لا طاعة لمخلوق فی معصیت الخالق».

بوکا دائر وقعه ده ذکر ایده جکر. حضرت رسول اکرم بر سر یریه
ترتیب و اوزرلرینه مناسبی امر تعیین یو یوردیلر. انای راهده امیر
غضبه کله رک جسیم بر آتش یا قلمه سنی اخطار ایلر معنی در حال اودونلری
طوبیلارلر و آتشی یا قارلر. امیر معینه، کندیلیری آتسه الفا ایتلیری
امر ایدر. معنی تردد ایدرلر و دیرلرکه بز آتشدنه یا نعمه مق ایچون
دین حق قبول ایتمک بو امر جه مزک مقصد و هدف اولقمیزین
هلاکری موجبدر. مقابلنده قرائج اولقمیزین صرف ضرری
مؤدی اولان بو امره اطاعت ایتمز. جناب پیغمبر حضورینه عین
عودتلرنده ماجرای عرض و حکایه ایشیلر. حضرت نبی محترم
«لودخلوها ما خرجونها ابدا و انما اطاعة فی المعروف و لافی المنکر»
یو یوردیلر. معنای طایسی؛ «اطاعت ایدوب کیرمش اولیدیلر،
ابدی آتشدن چیقمازلردی اطاعت انجق معروفده واجبدر منکرده

اهل شهود ذات باری بی بتون صفات کلبله طایقی ایچون هیچ
بر دلله احتیاجلری یوقدر. اولرک یکانه استناد کاهی محفوفی اولدقاری
ذوق مشاهددر. ادله خارجییه اولرک ذاتا غایبه کالده اولان ایمانی ایچون
عامل رصانت و صلابت اولمقدن پک بعیددر؛ فقط رؤیت و مشاهده سی
بر ذوق استغراق بخش ایدر. بونک ایچوندر، که ابراهیم صلوات الله
علیه «رب، ارنی کیف تحیی الموتی!» [۴] دیمش؛ «أولوم تؤمن؟»
[۵] سؤالنده: «بلی ولکن لیطمئن قابی [۶] جوابی ویرمشدر.
منجذب حسنی اولدیف سکر بر دلبرک کوزل اولمادیغنه بتون عالم
شهادت ایتسه قناعتکزه اصلا خلل کلز؛ اما شهادت لری سزی تصدیق
ایدرسه ذوق اطمینانکز آرتار. ابراهیم علیه السلام ده احیای موتی
خصوص سنده ظاهر اولان قدرت صمدانییه تماشا ایدرکن کندیسيله
برابر بر جوق تماشا کر تخیل ایده رک متذوق اولدقاری لذت مشاهده یه
اشترک ایدیور. برده بر امرک حکایه سنده ناقلک: «کندی کوزمله
کوردم!» کبی تأییدلرندن آله حنی لذتی تصور ایدکز!

وجدان ایچون بری ادراک امکادن، دیکری مشاهده و قوعدن
متحصل ایکی درلو اطمینان موجوددر. حضرت ابراهیم علیه السلام
آرادی بی اطمینان ایکنجی سیدر. ده از یاده تمیق ایدرسه ک کورورز، که
حادثاتک علل و اسبابنه، هله علل و اسباب حقیقیه سنه وصولده امریف
اولغاز بر ذوق اطمینان واردر. ایشته ذوق فلسفینک قیمتی بوراده
تحقیق ایدر، بوسببیه و اصل اولانلره معلوم اولور. فلسفه نك عندالائمه
مقدوح اولمه سی لذاته دکلدرد. حقیقه ده باقیدرسه بلانک وضیعی،
معصیتک العظیمی برشی آکلامه دن آکلامش کبی کورنمکدر. بونک
محذورلری ساحة مادیانده ده واضح، ده بارز بر صورتده آکلا شیلیر.
علوم معنویه و عقلیه، هله امور باطنیه به متعلق علوم ضلال و اضلاله،
فساد و افساد ده مساعددر. چونکه قانونلری اولدقجه خفیدر.

آجی بادم: معلم محمد صادق

[۲] «بآفتاب توان دید کافتاب کجاست: کونشک زده بولندینی
ینه کونشله بیلنیر.»

[۳] الله شاهددر، که کندیسندن باشقه آله (معبود) یوقدر؛
ملائکده، اولوالالمده قسط (عدل) ایله قائم اوله رق (بوشهاده
اشترک ایدرلر. اشبو شهادت عدل و قسط ایله قائمدر. شک و وهم،
نقصان و زیاده شوائبندن مقدسدر.) عزیز و حکیم اولان (عزت
و قهری حکمت و علمی ظاهر اولان) اوندن باشقه آله (معبود یوقدر.

[۴] «بارب! اولولری نصل دیریلندیککی بکا کوستر!

[۵] ایمان ایتمه دگمی ایدی؟

[۶] ایمان ایتمم. فقط قلب مطمئن اولسون.

سایه سنده بوتون بشریته نشر وعدل ایدم جک و نظام و انتظام عالمی
تأسیس و ادامیه من کل الوجوه بسط قدرت ایلیمه جک بر حکومتک لوازم
بقا و سعادت احوال و بتون امت احمدیه نک فکرآ، حساً قولاً و فعلاً
و حدیثی تأمین امکانی حاصل اوله بیلسون! و قناعت کیزلسون که شرع
اشرف، هر حاجتی دفع و هر ضرورتی رفع ایدم جک بر جوهر فوز
و ظفر در. بآن شرطکه، بوخزیننه لایشتادن اصولنه آشنا بولینلسون!
ایشته علمامزدن بروجه پشین طلب و انتظار ایتمکه حق اولدیغمن
برنجی ایش بووادیده بذل همت و غیرت ایللر بدر. علما بونیکه وظیفه لرینی
ایضا ایدرلر مملکتده بوسایه ده بقا بولور والسلام!

قاضی کوی : ابو صلاح مظفر

تربیه دینیته نک مابعدی :

دین مبین اسلام علوم مثبتیه ایله قابل تألیفدر و بوبر دعوی در .
دعوا مزعیه اثبات ایدم اربابک معلومی اولدینی اوزره علوم مثبتیه که:
علم اجتماع مؤسسی و فرانسیز فیلسوفی « قونطک » تصنیف علوم منده
ذکر اولونان علوم سته در .

۱ - ریاضیات ۲ - فلیکیات یعنی علم هیئت ۳ - حیاتیات یعنی
علم طب و تفرعائی ۴ - علم فیزیق و اقسامی ۵ - کیمیا ۶ - علم
اجتماع ایشته بو علوم سته تجربهیه مستنداً اثبات اولونوب بوتون قوانینی
عقله، منطقه موافق اولدیغندن غیر قابل رددر . بوتون کره ارضک
مکتبلرنده تدریس اولونان بو علملردر .

یکرمنجی عصر ذهنیتی دیمک بو علملرک قوانین و حقایق موافق
بر صورتده دماغکی تنور ایدوب بو اصول دائره سنده اداره کلامه
مقتدر اولمقدردر . بو قوانینه معنایر و منافی اولان سوزلر علم ساحه سندن
پک بعیددر . بعض کیمسه لر وارکه دین باشقه . علم باشقه دییورلر .
شبهه سز اسلامیتک غیری دینلر هپسی بویله در . یعنی غیر معقول و تجربهیه
منافی در .

بوندن طولانی یا کیلوب اسلامیته ده بویله ظن ایدنلر حقایق قرانییه
واقف اولمیانلر ، علوم مثبتیه بیله مینلردر حتی بوندن طولانی مثبتیه
بیلنلر ادیان سائر اربابی کبی دین اسلامه و اسلامیتک مملکله بولونان
علمای ذوی الاحترامه نظر استحضافله باقیورلر ییجاره لر بیلیمه
یورلرکه قرآن کریم باشدن اشاعی عین علوم مثبتیه در . منطقی در .
عقلی در . تجربی در علوم مثبتیه واقف اولمیانلر ایسه « المرء عدو لما جهل »
مفهوم منجه علوم مثبتیه بیلنلره « زبیه » و یا دینسز نظریه باقیورلر بو
ییجاره لرده قرآن کریمک بتون علوم و فنونی جامع اولدیغنی دوشونه یورلر .
« جمع العلم فی القرآن لکن تقاصر عنه افهام الرجال » یعنی ظهور ایتمش

دکدر . بناده علیه . حقیقت حاله علم یقین ایله اطلاع ممکن اولان مواده
رأی و امر امیر ایله یا بیله جق ایشک محقق و تحقیق فضولاً هلاکی
موجب اوله جفته جزم قوی حاصل اولورسه : اطاعت لازم کلز .
شوقدرکه برمساله حقنده امیر اهل عقد و مشورتدن رأی و تدبیر طلب
ایندیکنده بر قسمی مسأله بی موجب هلاک و دیگر قسمی بادی فوز
و نجات اولور مطالعه سنی در میان ایدرلرسه ، امیرک قبول ایتمیکی شقی
اختیار و بوباده و یره جکی اوامره اطاعت و اعتبار واجب اولور .
معصیت خالق و یا خود موجب هلاک اوله جق . هر کسه ظاهر ، بر امر
ناموافق ایله امر ایدم جک امیره اطاعت جائز اولما مقوله برابر صبر و
تخمل برله امیرلری اوزرینه خروج و تسلطدن بغایت اجتناب ایتمک
اقتضا ایدر .

حدیث شریف : « من آتاه من امره ما یکره فلیصبر فان من خالف المسلمین
قید شر ثم مات مات میتة جاهلیه » یعنی ، امیرندن جنا کوردهن صبر
ایتسون ! امیرینه قارشو ادنی مخالفتده بولندقدن سوکرا و فاث ایدن
اهل جاهلییه صبر سنده اولور .

معلوم اوله که مخالفت جبین و نزاعی داعیددر . قالدی که جناب حق
« ولا تنازعوا فتفشلوا » بویوردیلر . امام محمد « رضی الله عنه » دیرکه :
امام المسلمین اوزرینه لازمدرکه عاقل و کامل ، عالم و فاضل ، صفت
حربه بحق واقف ، امر و نهیه قادر و ضبط و ربطه مقتدر ، معینه
رفیق و رافت و شفقتله معامله ایفاسنی اعتیاد ایتمش محرب و شایان اعتماد
بر ذات مکارم صفاتی جنود اسلام اوزرینه امیر تعیین ایتسون . بو اوصافله
موصوف اولان انسان البته ریاست عسکره شایان و حرمت و اطاعته
جسباندر . ایستر عرب ایستر عربک غیری . حتی مقطوع الاعضا
بر عبد حبشی دخی اوزرینه کزیه امیر نصب اولنسه ، منکر ایله امر
ایتمکجه سمع و طاعت لازمدر . حدیث : « علیکم بالسمع والطاعة
لکل من يؤمر علیکم بالمأمورکم بالمتکر فی المنکر لاسمع ولا طاعة اعدی
علما دنده امر دینده ناسه نافع اولان امور ایله امر ایدنلره اطاعت
واجبدر .

آیات قرانییه و احادیث شریفیه لبس من الاسباب تأویل صورتیه
تفسیر و تعلیم ایدن علمانک اوامر و بیاناتی مطاع اوله من ! علمانک
مواعظنه و نصایحی دنیا و آخرت ایچون خیر و منفعت و فوز و نجاتی موجب
حقایق ایله مظهر ترصیع اولمیدرکه سمع و طاعتی واجب اولسون ! امور
دنیویه نه مطلب آخرتی تأمین غایه سنی استهداف ایندیکنه باقیلیرسه ،
منحصراً مسائل شرعیته نک آخرته متعلق ابوابی آجیق بر اقدرق دنیاده
رفاه و ثروتی کافل اوله جق اسباب و وسائلی ترک و اهمال ایتمک جائز اولمیدنی
و آخرته منتهی اقصا طریقک مبدئی دنیاده بولندیغنی عارف و بحق عالم
صفتنه لایق و فضائل حقیقییه صاحب ابراره احتیاج وارددرکه دین مبین